

med seboj, kakor z nami, kajti trgovski in politični interesi Severne Amerike so nasprotni japonskim in angleškim. Vsled tega bomo lahko pri mirovnih pogajanjih močno karte mešali. Podmorski čolni pa imajo sedaj res prost nastop ter lahko skoro neovirano izvršujejo svojo nalogo, dočim so se morali sedaj vedno ozirati na ameriške situacije. Kaj smo mi imeli dosedaj v vojski od Amerike? Nič. Živeža nismo dobili, gradiva in municije tudi ne. Edino ladje, ki so se ob začetku vojske zatekle v ameriška pristanišča, nam lahko vzame Amerika.

Tudi vojaško ne bo Amerika vsega prevrgla, ako ne bo ostalo samo pri prekinjenju zvez, ampak se res udeleži vojske. Zda ne more na suho poslati niti enega moža, to se še lahko zgodi komaj čez več mesecev. Tudi takrat poslani čete ne bodo neizmerne velike. Pomisliti pa je treba, da je prevažanje čet nevarna in težka stvar, tem težja, čim večja je oddaljenost. Kako nemogoče pa je ladjam priti k obrežju, zavarovanem na vse mogoče načine, je pokazala vsa dosedanja vojska. Edino, s čemur bi nam Amerika še največ škodovala, bi bilo, ako bi sedaj še mnogo več vojnega gradiva pošiljala sovražnikom kot dosedaj.

Naša vojna se v glavnem odigrava vendarle v Evropi, za to je mnogo važnejše sedaj vprašanje, kaj bodo storile evropske, dosedaj nepristranske države. Dne 5. februarja je govoril o tem grof Tisza v ogrskem državnem zboru, ki je pač nekoliko bolj poučen o tem vprašanju, kakor različni časnikarji. Rekel je: „Dosedaj nimamo nobenega razloga, soditi, da bi večina nepristranskih držav ne sprejela naše odločitve glede podmorskega boja s primernim razumevanjem. Le zveza severoameriških držav je odgovorila s tem, da je pretrgala diplomatske zveze.“

Kako bo nastopila Amerika proti Avstriji, še vedno ni znano.

Amerika in Avstrija.

Iz Vašingtona se poroča: Z gotovostjo se še ne more reči, če bo Amerika tudi z Avstrijo ukinila diplomatske zveze. Ker pa Avstrija podpira vsa dejanja Nemčije, se pričakuje, da bo Amerika ukinila diplomatske zveze z Avstrijo, ako se to že ni zgodilo.

Druga poročila pa govorijo zopet drugače. Tako je dobil londonski list „Times“ iz Vašingtona poročilo, da bo avstrijski poslanec grof Tarnowski ostal v Ameriki. Predsednik Wilson baje želi to, da bo Amerika mogla še nadalje uplivati na ravnanje z ujetniki v zasedenih krajih. To se glasi sicer jako neveljavno, a neverjetno, kajti če bi bilo tudi treba uplivati, vendar si Amerika ne more domisljati, da se bi njo prav posebej poslušalo. Razen tega je baje Wilson mnenja, da bi se tudi v drugih ozirih dalo uplivati na položaj. To je bolj verjetno.

Nepriistranske države.

Zaupati ne smemo nikomur, ampak biti na straži.

Na Španskem se je začelo veliko posvetovanje v odločujočih krogih. Kralj, pravijo, da je bolj na nemško stran, kraljica je odločno za četverospornost, tudi sedanji liberalni ministrski predsednik Romanones Nemčiji ni naklonjen, toda za njim stoji močna katoliška stranka, ki ga strogo nadzoruje. Kaj se bo iz tega izcimilo, nihče ne more povedati.

O Svici govornimo na drugem mestu.

O nizozemski pravijo nemški listi, da ne bo nastopila sovražno proti Nemčiji. Usoda vseh naših držav, ki so se dosedaj vzdrževale proti nam, je varedila velik utisek na njo. Isto je, pravijo, z

Dansko, ki Nemčiji ne bi mogla veliko škoditi, a sama bi lahko izgubila samostojnost. Vendar je treba povedati, da je ljudsko mnenje na Danskem v celoti in odločno proti Nemčiji, na nizozemskem pa večini.

Svedska baje gotovo ostane nepristranska, ker je izrazita sovražnica Rusije in upa samo od Nemčije pomoči. Rusija je ugrabila Svedski Finsko, in tega ji ne more pozabiti.

Norveška je odločno proti Nemčiji, vendar mislijo, da ne bo posegla vmes, ker je slabotna, in ker je tudi gospodarsko, posebno glede premoga in kovinskih surovin zelo odvisna od Nemčije.

Grčija ostane, kakor je bila, pod četverospornim jarmom, sicer pa ne bo vzdignila orožja proti nam.

S tem smo pregledali celo Evropo. Kakor vidimo, je le malo držav v Evropi še ostalo, ki niso v svetovni vojski udeležene.

Nemčija je poskrbela, da bo do Španije, Švice, Danske, Svedske, Norveške in Grčije vendar pod govorimi pogoji še dohajal dovoz živil in drugih potrebščin. Sveda, lahko to ne bo, pa vendar mogoče.

Švica ostane nepristranska.

Predsednik Združenih držav Severne Amerike Wilson je stavil vsem nepristranskim državam predlog, da se mu naj nemudoma pridružijo vse nepristranske države ter ukinemo diplomatske zveze z Nemčijo. O tem predlogu piše najuplívnejši švicarski list „Berner Tagblatt“ sledeče: „Ta predlog bo pač Švica z zahvalo odklonila. Švica, ki nikjer ne meji na morje, mora presojati vprašanje podmorskega boja bistveno drugače, kakor Amerika. Švica ne more izgubiti nobenih trgovskih ladij, pač pa bi nehala ves gospodarski promet, ako bi Švica ukinila diplomatske zveze z Nemčijo.“

Položaj v Ameriki.

Iz Novega Jorka se poroča: Tukaj je vest, da so ukinjene diplomatske zveze med Ameriko in Nemčijo, živahno razburila duhove. Vršile so se kmalu nato razne domoljubne izjave, raz banke, veletrgovine in druga poslopja so začele plapolati zastave. To so bila znamenja, da hočejo vojsko. Toda tudi drugi glasovi se slišijo. Na zborovanju v mestu Madison pri Novem Jorku, katerega se je udeležilo 5000 oseb, je rekel državnik Briand sledeče: Dolžnost Amerike je, da se ne zaplete v vojno, ako noče, da bi bila na padena. Ako bi nas kateri narod rad zapletel v vojsko, bi mu morali odgovoriti, da ne. Briandova izjava so bila sprejeta z velikim navdušenjem.

Razporeženje v severoameriški zbornici.

List „Frankfurter Zeitung“ poroča dne 4. t. m. iz Novega Jorka: Med člani severoameriškega državnega kongresa (visoki zbor ali svet zastopnikov vseh severoameriških držav) prevladuje mnenje, da je predsednik Wilson radi svojega zadržanja v zadevi potopitve ladje „Sussex“ moral zveze z Nemčijo ukiniti. Gotovo pa ni, ali se bo pričelo s sovražnostmi, ako med tem ne bo prišlo do kakega nenadnega dogodka. Do sedaj se še tudi v vojaškem oziru ni nič odredilo. V kongresu je sicer nekaj poslancev v svojem, a ne v strankinem imenu, vložilo predlog, da naj Severna Amerika najame za vojne svrhe posojila 500 milijonov dolarjev. Vložili so tudi predlog, da naj Severna Amerika mobilizira 2 milijona vojakov. Poleg teh so nekateri poslanci vložili še več enakih predlogov. Kongres v svoji celoti še dosedaj ni napravil nikakih korakov za oboroženi nastop proti Nemčiji; tudi posamezni odseki se še o kakih takih zadevah sploh niso posvetovali. Kakega vojnega razporeženja ni opaziti, dasiravno je razobeženih mnogo ameriških zastav, kakor je to bilo pred izbruhom ameriško-španske vojske. Severoameriški Nemci nastopajo zelo previdno in oprezno.

Vojaška moč Amerike.

V Ameriki ni vojaške dolžnosti, ampak vojaki se najemajo za dobre plačilo. Po najnovjših podatkih iz leta 1916 ima Severna Amerika samo 108.000 mož, čeprav bi jih postavno morala imeti 146.000 mož. Trenotno se torej ni treba bati Amerike na suhem. Toda če bi vojska trajala dalje časa in bi Amerika zadobila čas za izvežbanje vojaštva, bi lahko postavila okoli 15 milijonov vojaštva, kajti Severna Amerika ima prebivalstva 94 milijonov. Severoameriška mornarica šteje 17 velikih bojnih ladij, 11 srednjevelikih, 13 oklopnih, 99 torpedovk in 50 podmorskih čolnov.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. C. g. Kaplan Franc Stigle je prestavljen iz Smarja v Vojnko.

Mladinska organizacija. Casovne razmere so sicer precej skrbile društveno delovanje med mladino, zlasti med moško mladino, toda popolnoma ga niso ustavile. Bilo bi tudi jako obžalovati, če bi do cela razpadla ta najvažnejša panoga naše krščanske izobraževalne ljudske organizacije. So nekateri kraji, v katerih je še tudi v sedanjih obojnih epažah hvalevredno gibanje v mladinskih društvih. Med te kraje tudi spada Ptuj, kjer je poskrbljeno za to, da se ne samo dekleta, marveč tudi dečki in mladeniči zbirajo in vzgajajo v svojem društvu. Na praznik Marije Svečnice je prof. dr. Hohnjec govoril izpodbojvalne in podučne besede obojni organizaciji: pred večernicam dekletom, po večernicah pa mladeničem.

„Vrtec“ je nastopil 47. leto, njegova priloga pa 25. leto. „Vrta“ in „Angelčka“ pač radi lepe vsebine in dovolj zanimivih slik ni treba priporočati, pač pa bi bilo treba bolj gledati na obliko in večjo živahnost v urejanju. Stane 5.20 K na leto.

Dve novi hrvatski knjigi. Izšli sta dve lepi hrvatski knjigi: „Luč“ in „Filibert Vrau.“ V prvi knjigi najdemo spise mladih hrvatskih katoliških pisateljev. Na prvem mestu pa je podučen in navduševalen spis biskupa dr. Antona Mahničca: „Katoliško svetovnjaštvo i svečenstvo.“ V knjigi je tudi nekaj slovenskih črtic. Cena knjigi je K 3.60, za dijake 2 K. V drugi knjigi, ki jo je izdalo društvo „Katoliški Život“, opisuje jezuit Miroslav Vanino francoskega katoliškega organizatorja Filiberta Vrau. Ta knjiga, ki ima 250 strani, stane K 2.30. Obe knjigi se naročata pod naslovom: Dr. Stjepan Markulin, odvetnik, Zagreb. Katoliškim Slovincem in Slovenkam knjigi tople priporočamo.

Nova prebiranja za letnike 1872—1891. Uradno razglašajo, da se bodo vršila v času od 8. do 28.

marca nova prebiranja črnovojniških letnikov 1872 do 1891. K prebiranju morajo priti vsi, ki so bili pri prejšnjih (treh) prebiranjih spoznani za nesposobne, pa tudi tisti, ki so bili pozneje iz vojaške službe kot nesposobni odpušteni. Izvzeti so: 1. tisti, ki se itak nahajajo v aktivni črnovojniški službi, 2. ki so od črnovojniške službe še sedaj veljavno oproščeni, 3. vojaški gazisti (uradniki) v pokoju ali v razmerju: izven službe; 4. tisti, ki so bili se le po 30. novembru 1916 potom superarbitracije iz vojaške službe odpušteni, oziroma kot črnovojniki poslani na dopust; 5. invalidi, nahajajoči se v vojaških oskrbovalnih zavodih; 6. ki so bili kot popolnoma nesposobni že svoj čas iz nabornih seznamov črtani ali katerim se je pozneje izstavil list o oprostitvi od črnovojniške službe ali pa črnovojniška odpustnica; imejtelji enostavnih potrdil, da so za vsako črnovojniško službo nesposobni, niso oproščeni pregledovanja; 7. ki imajo take hibe, da so za črnovojniško službo z orožjem očitno nesposobni, ako je to pred pregledovalno komisijo dokazano. Božjastni pa morajo priti osebno k pregledovanju ter prinesli seboj spričevalo o svoji bolezni. Vsi, ki so dolžni priti k pregledovanju, se morajo najpozneje do dne 15. t. m. prijaviti pri občinskem uradu občine, v kateri prebivajo v času objave tega razglašja.

Povišanje na bojišču. Član slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“ v Gradcu, g. Jošt Zoran, naš rojak-Celjan, ki je kot praporščak celih 15 mesecev neprestano s svojim bosansko-hercegovskim pešpolkom na italijanskem bojišču, na sovranih tleh blizu mesta Asiago in si je tam priboril že dve hrabrostni kolajni, je bil povišan za zdravnika-poročnika.

Odlikovani Slovenci. Na bojišču so bili odlikovani meseca januarja desetnik Čretnik Franc s srebrno kolajno I. razreda, poddesetnik Centrih Filip s srebrno kolajno II. razreda, ter poddesetnik Davorin Krajnc tudi s srebrno kolajno II. razreda.

Sprememba v šolski službi. Učitelj in vodja šole v Gornji Rečici pri Laškem g. H. Hribernik je stopil v pokoj. Šolsko vodstvo je prevzel začasno v-pokojeni učitelj Edvard Jevnikar v Laškem.

Razpuščen občinski zastop. Stajersko namestništvo je sporazumno z deželnim odborom razpustilo občinski zastop Novaštitca, politični okraj Celje, ker se nabaja večina občinskih odbornikov v vojaški službi. Občinske posle oskrbuje začasno tamošnji nadučitelj Ivan Kele.

Strašna burja na bojišču. Zadnje tedne divja na bojiščih, posebno v gorah na italijanski in ruski fronti, huda burja. O tem nam pišejo slovenski vojniki: Strašna burja divja okoli naših zavetišč, ki so na debelo obdana s snegom. Na prostem bi se menda človeka odneslo. Mi pa, zbrani tukaj v tesnih zemeljskih kočeh pri toplih pečicah, se spominjamo Vas in naše prelepe slovenske domovine. Pošiljamo mnogo srčnih pozdravov iz sneženih Karpatov! — Poddesetnik Franc Čeh (Ptuj), Jakob Frank (Sčavnica dolina), J. Goričan (Zalec), desetnik J. Praprotnik (celjska okolica), pešec Vrabel Janko (Ljutomer), poddesetnik Alojz Zadravec (Sv. Križ na Murskem polju).

Izobrazba invalidov za občinske in združne uradnike. Zadrugištvo se je v zadnjih 20 letih zelo lepo razvilo, tako da potrebuje za knjigovodstvo in druge posle večje število izobraženih moči, n. pr. pri hranilnicah, mlekarnah itd. Ker je veliko združnih uslužbencev padlo v vojski, zato je pač treba misliti na nadomestilo. Pred vsem moramo sedaj misliti na preskrbo invalidov. Nižjeavstrijska Kmetijska Zveza je sklenila, da poskrbi, da se vojni invalidi izobrazijo za občinske in združne uradnike. Na ta način bo marsikateri invalid prišel do kruha. — Naj bi se tudi na Slovenskem poskrbelo, da se vrše pri nas razni tečajji za izobrazbo invalidov. Po vojski ne bo nikakih podpor. Mnogo voditeljev zadrug je že padlo. Torej je treba o pravem času poskrbeli, da se izobrazijo nove moči, pred vsem invalidje. Na ta način se pomaga zadrugištvu do novih voditeljev, na drugi strani se pa marsikateri družina obvaruje uboštv in pomanjkanja.

Pravilno naslovljene prošnje za vojaške podpore. Stajersko cesarsko namestništvo razglašja: Se množijo slučajji, ko pošiljajo stranke prošnje za vojaške podpore ali pritožbe, ako se prošnjam ni ugodilo, naravnost na razna ministrstva kot na vojno in domobransko ministrstvo itd. Ta ministrstva morajo take prošnje, prizive ali pritožbe pošiljati na pristojna mesta, vsled česar se potrafi po nepotrebnem veliko časa in tudi rešitev prošnje se po nepotrebnem zavlačuje. Opozarja se, da se naj tozadevne prošnje za vojaško podporo, pritožbe ali prizivi naslovijo na pristojne vzdrževalne komisije okrajne politične oblasti.

Premet na železnici. Vlaki imajo zadnji čas velike zamude. Ako se moraš kam peljati ali če si v pr. klican kot priča ali v kaki drugi zadevi pred sodnijo ali pred drugo oblast, odpelji se raji pol dneva prej, da tako pravočasno dosežeš na določeno mesto. Zelo svetujemo, da se prej zagotoviš, ali se sploh vozi vlak, s katerim se misliš peljati. — Uradno se razglašja, da se bo z ozirom na sedanje razmere osebni in blagovni promet na železnicah moral močno omejiti. Prebivalstvo se poziva, da odslej opusti vsake neobhodno potrebne vožnje po železnicah, posebno izlete in vožnje za kratek čas.

Promet v hribovju. V hribovju, n. pr. po Slovinskih gorah in Halozah, je po stranskih krajih sedaj vožnja po globokih klancih skoro popolnoma nemogoča. Ker je padel sneg na nezmrznjena tla, se živini sedaj v klancih noge vdirajo tako globoko, da je popolnoma nemogoče spravljati težje tovore naprej. To bo imelo na kmetih zelo slabe posledice. Sedaj bi se lahko spravilo gnoj na oddaljene njive in travnike in drva iz globokih gozdov. Radi globokega blata v klancih pa je to večinoma nemogoče. Posestniki iz hribovitih krajev torej prosijo vlado, da se jim vprežnih volov ne rekvirira. — Snega leži ponekod nad meter visoko. Mnogi dvomijo nad srečno in ugodno prezimitvijo ozimim.

Hud mraz. V naših krajih je nastopil zadnji čas izredno hud mraz. Se hujske kot pri nas pa je v Rusiji, v Rumuniji, v Nemčiji in drugih severnih deželah. Iz Kolina na Nemškem se poroča dne 3. t. m., da je bil dan 2. februarja, t. j. na Svečnico, v zadnjih sto letih najbolj mrzel dan. Ob Renu je znašal mrz 23 do 26 stopinj. V severni in vzhodni Rusiji ter Sibiriji baje znaša mrz celo 50—70 stopinj.

Oddaja tobačne trafike. Tobakna trafika v Gornji Radgoni št. 8, katere je v času od 1. januarja do 31. decembra 1916 nesla 2124 K 99 v čistega dobička, se bo oddala v zakup. Zakupna razprava se vrši dne 21. februarja 1917 pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Vadij znaša 200 K. Invalidi, vdove in sirote imajo prednost. Natančnejši podatki se izvejo pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru ali pa v občinski pisarni v Gornji Radgoni.

Nov zemljevid. Tvrška G. Freytag & Berndt za Dunaju, VII., Schottenfeldgasse 62, je izdala nov zelo pregleden zemljevid o soški fronti. Zemljevid se dobiva pri omenjeni tvrdki in v vseh knjigarnah in stane s poštnino vred 1 K. Priporočamo!

Gospodarske novice.

Vprašanja radi vinske naklade. Dobili smo še sledeča vprašanja: Leta 1915 sem pridelal 900 litrov jabolčnika, med katerega je zmešanega tretjino vinskega mošta ali vina, to je 300 litrov. Ali bom moral od tega tudi davek plačati? Odgovor: Od mešanice ne, ampak samo od mošta, ki ste ga primešali jabolčniku, torej od 300 litrov. — Pri svojem sinu imam kot prevzitek vsako leto 600 litrov vina, katerega pa ne spijam jaz sam, ampak ga pri hiši skupno vporabimo za družino, goste in delavce. Vprašam Vas, ali moram to vino tudi obdati in kdo bo plačal davek, jaz ali hišni gospodar (moj sin)? Odgovor: Prevzitek je Vaša lastnina, s tem tudi vino in torej ste Vi dolžni plačevati naklado. Ako vam jo sin vrne, dobro. — Za domačo rabe nameravam priglasiti 900 litrov in ga bom te dni tudi toliko prijavil za polovno naklado. Ostalih 12 polovnjakov vina pa bom čim pozneje najbrž prodal. Ako pa bo mogoče dobil delavcev, bom moral zgraditi nov hlev, zakar bom rabil gotovo za delavce najmanj 300 litrov vina. Kaj naj storim, ali ga naj že sedaj naznanim za domačo rabo, ali še le pozneje, ko bom začel z gradnjo hleva? Odgovor: Še le pozneje, ko začnete z gradnjo hleva in boste vino rabili.

Vinske cene. Graški nemško-liberalni časnik „Montagszeitung“ od številke do številke zabavlja brez izredno visoke vinske cene ter namigava, kakor da bi teh cen bili krivi naši vinogradniki. Zakaj pa graški listi ne povejo, da so vinotrčci, ki delajo sedaj visoke cene, v jeseni vinski mošt nakupovali za dva do trikrat nižje cene kot se sedaj vine prodaja. V jeseni se je vinski mošt nakupoval za 1 K 40v do 1 K 50 v. Danes pa se isto blago pri vinotrčcih prodaja po cenah nad 3 K liter.

Zvepla za posodo. Marsikje vinogradniki nima jo zvepla za vinsko posodo. Kdor ga rabi, naj takoj piše Zvezi gospodarskih združenj v Eggenbergu pri Gračcu, katere ga še ima precej v zalogi.

Cenu se mlinske karte? Mariborsko okrajno glavarstvo nam piše: Mnenje, da so v onih okoliših, v katerih se je že rekviriralo, mlinske karte nepotrebnosti, je docela napačno. Ravno narobe, onduka se mlinske karte ravnotako potrebne, kakor poprej. Predstavljajo takorekoč krušno in karto za moko samoskrbnikov ter jim je namen, zabranjevali, da ne parajo večje kot jim postavno dovoljene množine. Ker pa se, kakor izkušnja kaže, po vojaških popisovalnih oddelkih v mnogih slučajih niso sprejele vse oddajne množine žita, tvori po vojaškem predpisu vedno izpolnjevanje mlinskih kart edino sredstvo, za branjevali večjo porabo. Priporočam, da je tudi za mletev na ročnih mlinih (mrljah) potrebna mlinska karta. Mlinar mora vse mlinske karte skrbno zbirati in jih od 10 do 10 dni vpošiljati c. kr. okrajnemu glavarstvu. Če pa sprejme žito brez mlinske karte v mletev, bo kaznovan on in tudi mletni naročnik po § 35 cesarskega ukaza z dne 16. junija 1916.

Zopet manj sladkorja. Državni urad za prehrano je z naredbo z dne 4. februarja skrčil množino sladkorja za osebo povprečno za 1/2 kg. Prebivalstvo po mestih in pretežno industrijskih krajih dobi za osebo na mesec 1 kg (dosedaj 1 1/2 kg), po deželi pa 1/2 kg. Težakom je množina zmanjšana samo za 1 osminko. Dosedaj so težaki dobivali 1 1/2 kg, za naprej pa 1 in 3/8 osminko kg. Skrčenje stoji v veljavo po posameznih deželah s potekom dobe veljavnih sladkornih izkaznic. Namesto sladkorja pa se bo dobivalo po lekarnah sladkorno nadomestilo sakarin. Njegova uporaba se ni določena.

Najnoviša poročila.

Najnovišše z bojišč.

Na rumunski fronti mestoma živahnejši topovski boji. Na ruski fronti smo severno od Kirlibabe v Bukovini odbili sunek dveh sovražnih stolnij. Na ostalih frontah nobenih posebnih dogodkov.

Amerika nastopa.

Zanimiv položaj.

Svicarski list „Journal“ piše: Wilsonov poziv na nevtralece, naj se mu priklonijo, je ustvaril zanimiv položaj. Mogoče je, da se temu pozivu ne bodo vsi nevtraleci odzvali, kajti za večino teh, n. pr. za Nizozemsko, Skandinavijo in Svico je nevarnost posebno velika.

Amerika zaplenila avstrijske in nemške ladje.

Iz Novega Jorka se dne 6. februarja poroča: Posadke avstrijskih in nemških trgovskih ladij, ki so se ob izbruhu vojske zatele v ameriška pristanišča, so začeli spravljati na naseljeniško postajo Ellis Island v pristanišču Cebu na Filipinih so Američani zaplenili tri velike nemške trgovske parnike; istotako v pristanišču Zamboanga na Filipinih. Vse te zaplenjene nemške trgovske parnike so prevzeli ameriški mornariški častniki. Ameriška vlada je zasegla brezlično brzozavno postajo v Turkertonu v deželi New-Jersey. Ameriški mornarji stražijo postajo. Stroji 29 parnikov, ki so bili zasidrani v pristanišču Novi Jork, so bili uničeni. Škoda znaša 300 tisoč dolarjev.

Splošna vojaška dolžnost.

Prejšnji severoameriški predsednik Taft zahteva, da se v Severni Ameriki takoj uvede splošna vojaška dolžnost.

Cenzura.

Francoski listi poročajo iz Novega Jorka, da se bo v kratkem v Severni Ameriki upeljala cenzura.

Svica.

Svicarski list „Bund“ piše, da je dejanski položaj Združenih držav Severne Amerike na eni in Svici na drugi strani tako različen, da predsednik Wilson resno sploh ni mogel misliti na to, da bi se Svica v ugodnem smislu odzvala njegovemu vabilu.

Spanija.

Glasilo španskega ministrskega predsednika g. Romanosa čestita španski vladi, da je umela se izogniti vsem nevarnostim s tem, da Wilsonove mirovne spomenice ni podpirala. S tem si je Spanija prihranila, da ji ni treba slediti razburjenju ameriškega prebivalstva. Španska vlada bo skušala s previdnostjo ohraniti strogo nepristranost.

Nizozemska.

Vse nizozemsko časopisje priporoča, da naj ostane Nizozemska nepristranska. Pod španskim vodstvom bodo nevtraleci vsako Wilsonovo diplomatsko akcijo podpirali, njegovih vojni podvzetij pa ne.

V drugi nizozemski zbornici je vlada podala izjavo, v kateri se z ozirom na najnovjšo resno dogodke zatrjuje, da ni nobenega poviča za posebno vznemirjenje.

Poštni promet omejen. Radi omejenega poštnega prometa mnogi naročniki našega lista ne bodo dobili redno. Upravništva se zažene nobena krivda. Treba je potrpeti.

Oddaja masti. Nekateri uradno določeni nabiralci masti v mariborskem glavarstvu nočejo upoštevati zadnji vladni odlok, da je treba odati spuščene masti 30% manj nego surovega špeha ali masti. Ali je glavarstvo o tem obvestilo samo občine?

Cene za les. Dunajska zveza velikih avstrijskih lesnih trgovin je dne 31. januarja t. l. sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklca: Hlodi (jelov, smrekov in borov les) 50—55 K, hlodi (bukov in hrastov les) 95—110 K, hrastove, bukove, sploh debele deske iz trdega lesa (tako zvezne platnice, podnice) 240 K. Otesani ali oglati žagan les (smreka, jelka, bor) 60—90 K, bukov in hrastov les 230—245 K. Za Stajersko so določene sledeče cene: Mehki hlodi neotesani 45—55 K, oglati ali otesani mehki hlodi 75—100 K, trde deske 130—190 K. Popraševanje po mehkem lesu je vedno večje, a blaga pa veliko premalo.

Lesne cene na Ogrskem in Hrvatskem. Na zadnjem lesnem trgu v Budimpešti dne 19. januarja je bilo zelo živahno. Izvanredno živahno je bilo popraševanje po lesu, ki se ga rabi za izdelovanje železniških vozov. Od meseca oktobra lanskega leta so poskočile cene za les na Ogrskem povprečno za 25%, za nekatere vrste lesa so poskočile cene celo za 40%. Veliko je tudi popraševanje po lesu, ki se ga rabi za rudnikih. Za hrastov les, ki se ga rabi za železniške blazine in prage (svelarje), so ponujali neprimerne visoke cene. Vobče so lesne cene na Ogrskem za 10—25% višje, kakor pri nas. Govori se, da bodo letos spomladi lesne cene na Ogrskem dosegle tako visoko, da o tem sedaj nihče govoriti ne more, kajti že sedaj plačujejo za les vsako ceno, katere se zahteva. Velike ogrske banke so pokupile skorodane vse večje ogrske gozdove. V enem samem mesecu so pokupile za 11% milijona K gozdov na Ogrskem. Lesne cene na Hrvatskem so za 10—15% nižje kakor na Ogrskem, toda vsi večji gozdovi, zlasti v Slavoniji, se nahajajo v rokah ogrskih židovskih bank, ki bodo delale lesne cene kar po svoje.

Cene za les v Nemčiji. Na vseh večjih nemških lesnih trgih je bilo popraševanje po deskah ne navadno živahno. V Mannheimu so plačevali 100 komadov „dobrih desk“ v debelosti 16' 12" 1" po 400 do 415 mark. Tudi v Mogunciji je bilo popraševanje po mehkem lesu zelo živahno in tudi cene so bile temu primerno zelo visoke. Na lesnem trgu v Asafenburgu na Bavarskem so zelo popraševali po stavbenem lesu, kot hrastovem, borovem in smrekovem lesu, ker so začeli graditi domove za invalide. Blaga je bilo bore malo. V Monakovem je bilo popraševanje po mehkih hlodih zelo živahno, blaga pa tako malo, da je lesni sejm trajal samo dobre pol ure. V Memingenu so bile cene za mehke deske, katere rabi vojaška uprava za izdelovanje zavojev za shranjevanje municije, izvanredno visoke, pravzaprav ni bilo nobenih določenih cen, kolikor je lastnik za deske zahteval, toliko se mu je pa tudi plačalo. V Stuttgartu je bilo popraševanje po mehkem stavbnem lesu zelo živahno, blaga pa malo. Za kubični meter mehkega stavbnega blaga z običajnim robom so plačevali 90—95 mark, za boljše blago do 120 mark. V Nemčiji cene za les silno naraščajo, blaga je pa na vseh lesnih trgih veliko premalo. Prunanjkevat je že tudi začelo lesa za izdelovanje papirja.

Pokončevanje vran. Letos je videti v naših krajih izredno veliko število vran, ki v spomladi delajo na njivah, posebno pri vsajeni koruzi obilo škode. Obliat bi naj skrbele, da bi lovski zakupniki še škodljivke, ki v velikih jatah krožijo po naših krajih, kolikor mogoče zatrli. Kdor nima lovškega streliva, se naj obrne na okrajna glavarstva, da mu ga ista prekrbijo.

Prodaja bombaževine in perila. Tugevinsko ministrstvo je trgovcem dovolilo, da smejo v času od 2. februarja do 2. marca na drobno prodati 5% svojih zalog. Enemu posameznemu kupecu se sme prodati k večjemu 20 metrov blaga ali pol tucata izdelanega perila.

Tečaj za sadjarstvo, vrtnarstvo in travništvo se bo začel meseca marca na deželni kmetijski soli v St. Juriju ob južni žel. Trajal bo tri tedne, dva tedna v marcu in en teden peleti. Sadjarstvo, vrtnarstvo in travništvo so tri velevažne, se preveč zanevarjene otroke. Prostih mest bo za ta tečaj samo le 10; sprejeti se pa more do 25 možkih. Stvar je pa vredna, da posameznik nekaj žrtvuje za njo, ali če se gre za javne koristi, da žrtvujejo kaj razne oblasti zanj. Natančneje pove ravnateljstvo šole.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Začu ni bilo pretekli dobi nobene kupčije s tujim hmeljem in ce 100—130 K za 50 kg so bile samo na papirju. Neka nemška tvrdka je pokupila v Začu 120 stotov tujega hmelja iz leta 1915, bržčas v špekulacijske namene, in sicer za ceno 85 K za 50 kg.

Pomanjkanje napravi ljudi iznajdljive. Dokler imamo le še kaj zaloge J. Dežmana morskega mahu, se nam ni treba bati pomanjkanja olja. Iz tega mahu napravljeno olje je ravno tako čisto kot namizno olje in ima prednost, da nam služi tudi kot zdravilno olje. Kdor ima slab želodec, mu isto olajšuje prebavljanje. Tudi za stare ljudi in one, ki se malo gibljejo, ima to olje zelo dober učinek. Oglejte si še današnji insert in potem poizkusite. Ne boste se kešali!